

Mødet den 10. Juni 1909.

Fraværende: Harald Jensen:

1. (J. Nr. 143—1909). Indenrigsministeriets Samtykke til, at Kommunen uden Vederlag overlader Staten en Byggegrund paa 43500 □ Al. af Matr. Nr. 15 46 a til »den jyske Fødselsstiftelse«.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 72¹—1909). Skrivelse fra Indenrigsministeriet med Tilladelse for Ejeren af Hotel Dagmar til at beværte andre end rejsende.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 9³—1909). Kontrakt med Indenrigsministeriet angaaende Afløsning af den til Underofficerer og ligestillede udbetalte **Kvartergodtgørelse**.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 99—1909). Skrivelse fra Indenrigsministeriet om, at Stadfæstelse paa det indsendte Udcast til Fundats for **J. N. Hutfeldts Legat** vil blive meddelt, naar der i Fundatsens Post 2 1. Punktum efter Ordet »uddeles« indføjes »som Huslejhjælp«.

Ændringen tiltraadtes.

5. (J. Nr. 145—1909). Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 20. f. M. angaaende Lov Nr. 151 af

27. Maj 1908 om **Ulykkesforsikring for Arbejdere** i Landbrugs, Skovbrugs eller Havebrugs Tjeneste.

Formanden udtalte, at det paahvilede Byraadet at overveje, hvad det selv som Arbejdsgiver skulde foretage sig, og at fordele Bekendtgørelsen til alle Ejere af Ejendomme af den paagældende Art indenfor Kommunen. Han kunde tænke sig at overlade den nærmere Undersøgelse til Markudvalget.

Magnus Nielsen gjorde opmærksom paa forskellige Grupper af Arbejdere, der kom ind under Loven, og henstillede, at alle den Art Forsikringer blev overladt til et særligt Udvalg.

Tilstilledes Markudvalget og Skovudvalget til Erklæring.

6. (J. Nr. 150—1909). Skrivelse fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Beliggenheden af det ny Epidemihospital** saalydende:

»Paa Foranledning af Sygehusudvalget, der har rettet en Forespørgsel til Udvalget om, hvorvidt der paa Arealerne Nord for Byen vilde kunne anvises en passende Byggegrund for det projekterede Epidemihospital, har man ladet udarbejde den hermed følgende Plan for Bebyggelsen af de paagældende Arealer.

En brugbar Byggegrund vil efter Sygehusudvalgets Formening den saakaldte Legatlod Matr. Nr. 59 paa Hjørnet af Niels Ebbesensvej og Trøjborgvejs Forlængelse kunne afgive; men som det fremgaar af Gadeplanen, forudsætter denne en Ordning med Ejeren af Arealet Nord for Matr. Nr. 59, Arbejdernes Produktionsforening, gaaende ud paa dels et Magelæg af de paa Planen med rødt optrukne Arealer paa henholdsvis 0,8 og 0,5 Td. Land dels Afgivelse af Jord til Anlæg af den projekterede 40 Alen brede Gade Nord for Legat-

lodden. Efter Forhandling med nævnte Forenings Bestyrelse har denne erklæret sig villig til at indgaa paa det ovennævnte Magelæg samt til at afgive det til den projekterede Gades Anlæg fornødne Areal paa de i vedlagte Skrivelse nærmere anførte Vilkaar, hvilke Udvalget herved indstiller til Byraadets Godkendelse under Forudsætning af, at man vedtager at vælge den her omhandlede Plads for Epidemihospitalet.*

R a b r oplæste Skrivelsen og bemærkede, at han ikke skulde komme nærmere ind paa Vilkaarene for Magelæget og den projekterede Gadeplan, før Byraadet havde vedtaget, om der skulde foretages Forandring med Hensyn til Epidemihospitalets Beliggenhed. Den tidligere Bestemmelse gik jo ud paa, at det ny Hospital skulde ligge ved Magdalenemøllen, hvilken Beslutning var approberet af Amtet, ligesom der ogsaa var taget Hensyn dertil ved Terrænets Afgravning og og Planering. Skulde Hospitalet nu ligge et andet Sted, maatte Arealet omreguleres, saaledes at det kunde tjene til Bebyggelse. Grunden til Sygehusudvalgets Henvendelse laa formodentlig i, at det mente, at der, saa længe der ikke var videre ny Bebyggelse ved Magdalenemøllen, kunde spares ca. 50000 Kr. til Vand-, Gas- og Kloakledninger, men dertil maatte bemærkes, at Besparselsen i alt Fald kun var foreløbig, og at nogle gamle Forhandlinger med Togbetjente om at udlægge Arealet ved Magdalenemøllen til et Villakvarter atter syntes at skulle blive optaget.

M o u s t e n oplyste, at Sygehusudvalget intet havde imod at lægge Epidemihospitalet ved Magdalenemøllen, men kun havde forespurgt Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, fordi det havde ment, at de 50000 Kr. til Vand-, Gas- og

Kloakanlæg kunde spares ved at lægge Hospitalet ved Niels Ebbesensvej. Iøvrigt var vel næppe hele Arealet ved Magdalenemøllen afgravet.

Simonsen var overbevidst om, at den af Sygehusudvalget paapegede Ordning vilde overraske den sydlige Bydels Beboere. Den ene store Institution efter den anden flyttedes nemlig op i den nordre Bydel, saa man burde betænke sig to Gange, inden man besluttede at lægge Epidemihospitalet der op. Det kunde være rigtig nok, at Udgiften paa de 50000 Kr. til de forskellige Ledninger kunde udsætte noget ved Forandringen, men det blev dog næppe for ret mange Aar, og det blev kun en Udsættelse og ikke en Besparelse. Desuden vilde der kun blive Tale om et Rentetab, hvis man fik Tilladelse til at tage Beløbet af det ny Laan.

J. C. Petersen var gaaet med til at foreslaa Forandringen, fordi han mente, at der ved den kunde spares 40—50000 Kr. Han mente ikke som Hr. Simonsen, at man skulde sætte de 9 Millioner Kroner i uproduktive Forretninger, idet den omtalte Kloakledning vilde komme til at ligge i mindst 20 Aar uden at gøre anden Nytte end at aflede Spildevand fra Hospitalet. Desuden maatte det erindres, at det inficerede Vand, hvis Hospitalet blev lagt mod Nord, vilde komme til at udmunde paa dybt Vand, medens det, hvis Beliggenheden ved Magdalenemøllen blev fastholdt, skulde gaa til den dykkede Ledning ud for Dalgasavenue, der udmundede paa 5—6 Fod Vand og i Forvejen vilde være haardt belastet, naar Hospitalet stod færdig. Det hele var imidlertid ikke noget Kardinalspørgsmaal, men Sygehusudvalget havde ment, at det skyldte at gøre opmærksom paa den mulige Besparelse.

R a h r troede, de afskærende Ledninger vilde komme hurtigt efter de paagældende Kloakledningers Anlæg. Hvis Epidemihospitalet ikke skulde ligge ved Magdalenemøllen, vilde Forhandlingerne med Jernbanefunktionærerne være umulig.

J a k o b J e n s e n vilde nødig gaa med til en anden Beliggenhed. Pladsen ved Magdalenemøllen var forlængst fastslaaet, og Arkitekt Ludvig A. Petersens Skizzer, der var udarbejdet efter denne Plads, vilde være værdiløse, hvis en anden Plads valgtes. Den nordlige Plads kunde desuden ikke bebygges saa hensigtsmæssig som den sydlige, ligesom den ogsaa var begrænset, medens den ved Magdalenemøllen meget vel tillod Udvidelser. Og dertil kom, at Pladsen ved Niels Ebbesensvej laa umiddelbart op ad Lossepladsen for Dagrenovation. Endvidere kunde det anføres, at Byen, hvis Pladsen ved Magdalenemøllen blev valgt, vilde være i Stand til at udnytte hele det omliggende Kvarter til Villabebyggelse. Almindelig Bebyggelse var nemlig udelukket, da man ikke var Herre over at skaffe Møllen bort. Hvis de forskellige Ledninger ikke blev lagt ved Magdalenemøllen, havde Byen kun et Areal mod Syd at anvise Banefunktionærerne, nemlig ved Schleppegrellsgade, og der var Grundene betydeligt dyrere. Vel var der ingen Garanti for, at Forhandlingerne med disse Funktionærer gik i Orden, men derfor var det alligevel galt ikke at kunne tilfredsstille Efterspørgselen. Hvis Jorden op imod de eventuelle Ledninger ikke skulde blive solgt, havde Sygehusudvalget nok nogen Ret i sine Betragtninger, men det maatte dog paa den anden Side erindres, at der ogsaa maatte anlægges Gader med Gas- og Vandledning ved Niels Ebbesensvej, hvilket vilde koste en hel Del. Naar dertil kom,

at det næppe efter Forhandlingerne med Amtet var helt passende at foreslaa en ny Beliggenhed, syntes det rimeligt, at Byraadet lod det bero ved den gamle Bestemmelse, særlig da de kommunale Bygninger mod Nord ikke, selv om Epidemihospitalet blev lagt der op, kunde komme til at danne et Kvarter for sig og ligesom pynte paa hverandre. Endelig vilde der, hvis den ny Plads blev valgt, gaa endnu et halvt Aars Tid tabt, inden Opførelsen kunde begyndes, skønt alt talte for, at Udvalget hurtigst muligt gav sig til arbejde med den gamle Plan som Grundlag.

Niels Jensen gjorde opmærksom paa, at Renovationspladsen mod Syd laa lige saa nær ved Magdalenemøllen som den nordlige Renovationsplads ved den paatænkte Plads ved Niels Ebbesensvej. Det vilde betyde en stor øjeblikkelig Besparelse at vælge den nordlige Plads, ligesom man ogsaa derved ikke udsatte sig for at faa et Fabrikskvarter tæt ved Hospitalet, hvad let kunde risikeres, hvis man beholdt Pladsen ved Magdalenemøllen. Han anbefalede at vælge Pladsen ved Niels Ebbesensvej.

M o u s t e n havde ikke tænkt paa at favorisere øen nordlige Bydel. Han skulde ikke udtale sig om, hvad der kunde spares ved at benytte de af Arkitekt Ludvig A. Petersen i sin Tid udarbejdede Skizzer, som Arkitekten iøvrigt nu havde faaet sin Betaling for, men kun erindre om, at man havde vedtaget ikke at benytte Hr. Petersen denne Gang. Det var meget rigtigt, at Renovationspladsen maaske kunde komme til at genere noget, men paa den anden Side set kunde det heller ikke vare længe, inden man maatte tænke paa at opføre en Forbrændingsanstalt for Dagrenovationen, og saa vilde den Gene være borte. At Sygehusudvalget ikke var længere

fremme med Arbejdet, skyldtes for en Del, at den foreliggende Sag saa længe havde ligget hos Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. Man kom desuden næppe hurtigere i Gang med Arbejdet, hvis den sydlige Plads, som han forøvrigt intet havde imod, blev valgt, eftersom der der skulde foretages store Udgravninger.

Jakob Jensen antog, at Hr. Moustens Formodning om, at Sagen skulde være forhalet af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, maatte bero paa en Misforstaaelse, eftersom dette Udvalg først for en Uges Tid siden havde faaet Sagen tilstillet. Han syntes ikke, Hr. Moustens skulde have udtalt sig som sket om Værdien af Arkitekt Petersens Tegninger, da disse vilde være blevet langt dyrere, hvis de skulde været betalt efter deres virkelige Værdi. Endvidere syntes han, Hr. Niels Jensen udtalte sig vel letfærdig om Afstande, idet den sydlige Renovationsplads var mindst 700 Alen fra det til Epidemihospitalet udsete Areal, medens den nordlige Renovationsplads laa umiddelbart opad Trøjborgvej. Han troede ikke, der kom noget Fabrikskvarter ved Magdalenemøllen, fordi han haabede, at der maatte opnaas en fornuftig Ordning af Banegaardsspørgsmaalet. saaledes at man kunde blive fri for Ringbanen, der vilde blive en dyr Historie for Byen. Hvis Ringbanen nemlig ikke kom, kunde Arealet udlægges til Villakvarter.

Christensen kunde ikke se, at Sygehusudvalgets Grunde til Flytningen var saaledes, at denne kunde anbefales. Der var foretaget ret betydelige Afgravninger ved Magdalenemøllen, og man maatte ogsaa søge at give Plads til billig Bebyggelse mod Syd lige saa vel som mod Nord. Hvis

man valgte Pladsen ved Niels Ebbesensvej, vilde man afskære mange af Statsbanernes Funktionærer fra at bygge paa Byens Grund og derved tvinge dem til at flytte uden for Kommunen. Desuden var der ikke mere Sandsynlighed for, at der kom et Fabrikskvarter Syd for Byen end Nord for. Han anbefalede ikke at ændre den engang vedtagne Plan, men fremskynde Arbejdet saa meget som muligt.

M o u s t e n var enig med Hr. Jakob Jensen i, at den Betaling, Arkitekten havde faaet for Planerne, var for lille. Han kunde ikke forstaa, at hans Udtalelser kunde opfattes som en Fornærmelse mod Arkitekten, men han maatte derimod fastholde, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse var Skyld i Sagens Forhaling, idet det havde faaet Sagen tilstillet for omved en Maaned siden.

R a h r bekræftede, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse havde haft Sagen i henved en Maaned Tid. Udvalget havde imidlertid ikke straks, da Sagen blev tilstillet det, været fuldtallig, og der maatte da ogsaa gaa nogen Tid til at finde en brugelig Plads og til Forhandling.

Det vedtoges at anlægge Hospitalet paa den tidligere udpegede Grund ved Magdalenemøllen.

7. (J. Nr. 114—1909). Andragende fra Ejeren af Hotel Royal om Tilladelse til **Servering paa For-tovet.**

F o r m a n d e n meddelte, at Brolægningsudvalget indstillede at give Tilladelsen mod en aarlig Afgift af 150 Kr. og forøvrigt paa de sædvanlige Betingelser.

M i k a e l J o h a n s e n fandt 150 Kr. altfor lidt. Royal havde sat sine Priser ganske be-

tydeligt op, saa Afgiften kunde nok sættes til 500 Kr.

Magnus Nielsen oplyste, at Brolægningsudvalget var gaaet frem efter de almindelige Regler, der satte Afgiften fra 50 Kr. til 150 Kr. Royal var altsaa ikke begunstiget.

Mikael Johansen hævdede, at Royals Fortovsplads var den bedste i hele Byen, og at dens Fortovsservering var til stor Gene for de forbipasserende.

Jacobsen syntes, at det vilde være vel haardt at sætte Afgiften til 500 Kr., og at man burde holde sig til de gældende Regler, hvorefter Afgiften var 150 Kr. Selv om Pladsen var heldig, saa kostede det ogsaa meget at stille an til Serveringen. Hvis Hr. Mikael Johansen fandt Royals Priser for høje, kunde Hr. Johansen jo komme i Talerens Restauration, hvor Priserne var billigere.

Samuel sen kunde støtte Hr. Mikael Johanssens Forslag. 500 Kr. var aldeles ikke for meget. Fortovsserveringen ud for Royal var meget generende for Færdselen og tvang Folk ud paa Kørbanen, navnlig derved at Kellnerne ikke gik til Side for de passerende.

Mikael Johansen troede ikke, Hr. Jacobsen var kommet i Byraadet for at gøre Reklame for sin Forretning.

Jul. Andersen mente, at man kunde finde en anden Form at sætte Afgiften efter end efter Skøn. At Fortovsserveringen baade ved Royal og Mejlborg var til Gene, var ubestrideligt. Maaske kunde man sætte Afgiften efter Ejendommens Klasseficering og det Areal, der brugtes til Servering. I Forhold til Afgiften andre Steder syntes

150 Kr. at være vel lidt, men maaske Brolægningsudvalget kunde finde en anden Form for Fastsættelsen af Afgiften.

Magnus Nielsen oplyste, at 150 Kr. var den gamle Pris, og at man nærmest havde regnet efter Facadelængden. Der var hidtil ikke anket over Gene af Fortovsserveringen, og der var i Vilkaarene betinget, hvor langt Borde og Stole maatte komme frem. Der skulde endelig ogsaa tages Hensyn til de fremmede, som besøgte Byen. Maaske kunde man til næste Aar se at finde en anden Form for Udregning af Afgiften.

Mikael Johansen mente, at man maatte tage noget, hvor der blev tjent noget, og det blev der ved Royal.

Rahr viste ikke, om der kunde findes en anden Form for Udregning af Afgiften, men vilde foreslaa, at dette Spørgsmaal blev henstillet til Brolægningsudvalgets Overvejelse, og at man for i Aar gav Tilladelsen paa de gamle Betingelser.

Tilladelsen meddeltes paa de af Brolægningsudvalget indstillede Betingelser.

8. (J. Nr. 10²--1909). Til Medlem af Kommissionen for Afholdelse af **Prøve for Vand- og Gasmestre** valgtes Kaptain Paulli i Stedet for Fabrikant Vestesen, der ved sin Udtrædelse af Byraadet ogsaa var udtraadt af Kommissionen.
9. (J. Nr. 139--1909). Andragende fra Haveklubben »Norden« om Opsætning af **2 Vandhaner ved Trøjborgvej.**

Efter Indstilling fra Vandværksudvalget vedtoges det at svare, at der kun kunde leveres Vand til Haverne paa Betingelse af, at Klubben selv bekostede de fornødne Ledninger, og at Vandforbruget betaltes efter Maaler.

10. (J. Nr. 142—1909). Andragende fra H. Bjerregaard Jensen om Forlængelse af Tidsfristen for Borttagelsen af den ham tilhørende **Cirkusbygning** paa Bispetofte.

Efter Indstilling fra Udvalget for Byens Udvildelse og Bebyggelse vedtoges det at svare, at den omhandlede Bygning skulde være fjernet inden 8 Dage fra Dato.

